post_20-12-2016

Raadsgriffie
Z-Internet-Postbus

DOCUMENT REGISTRATIE
20 DEC 2016

196266

Van: VNG <vng=vng.nl@mail29.wdc01.mcdlv.net> namens VNG <vng@vng.nl>
Verzonden: dinsdag 20 december 2016 14:07
Aan: Z-Internet-Postbus
Onderwerp: Lbr. 16/094 Accountantscontrole 2016

View this email in your browser

B -post

VNG Ledenbrief

dinsdag 20 december 2016
Lbr. 16/094 Accountantscontrole 2016

Geachte heer, mevrouw,

Deze ledenbrief is gericht op de verantwoording en controle 2016. In een brief aan de Tweede Kamer van 14 november jl. schrijft minister Ronald Plasterk (BZK) hoe in eerdere jaren meer dan 95 procent van de gemeenten nog een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening kreeg. Dit aandeel bedraagt voor het verslagjaar 2015 circa 50 procent.

Voor de VNG is dit geen verrassing. De partijen in de keten hebben na de transitie de continuïteit van zorg en ondersteuning voorop gezet. Ook moet worden bedacht dat gemeenten voor hun verantwoording en controle afhankelijk zijn van andere partijen in de keten. Problemen bij deze partijen werken naar de gemeenten door. De mate waarin hangt af van de individuele uitgangspositie van gemeenten.

Desondanks werken gemeenten er hard aan de bedrijfsvoering, verantwoording en controle verder in te regelen en de accountantscontrole 2016 beter te laten verlopen. Het is hierbij van belang dat gemeenten meer zelf 'in control' komen en minder afhankelijk worden van de andere ketenpartijen. De VNG is met de accountantssector in gesprek over het verbeteren van het proces van het opstellen van de financiële verantwoording en uitvoeren van de accountantscontrole.

Toch zal ook 2016 nog een overgangsjaar zijn. Zo zal het aantal fouten en onzekerheden in de verantwoordingen Wmo en Jeugd van de SVB over 2016 niet (veel) lager zal zijn dan over 2015. De verwachting is dan ook dat nog veel gemeenten een niet goedkeurende controleverklaring van de accountant zullen ontvangen bij de jaarrekening 2016.

Volledige brief:

Accountantscontrole 2016

afmelden

post_20-12-2016

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8393		
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Accountantscontrole 2016	ECFE/U201601575 Lbr. 16/094	20 december 2016

Samenvatting
Deze ledenbrief is gericht op de verantwoording en controle 2016. In een brief aan de Tweede Kamer van 14 november jl. schrijft minister Ronald Plasterk (BZK) hoe in eerdere jaren meer dan 95 procent van de gemeenten nog een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening kreeg. Dit aandeel bedraagt voor het verslagjaar 2015 circa 50 procent.

Voor de VNG is dit geen verrassing. De partijen in de keten hebben na de transitie de continuïteit van zorg en ondersteuning voorop gezet. Ook moet worden bedacht dat gemeenten voor hun verantwoording en controle afhankelijk zijn van andere partijen in de keten. Problemen bij deze partijen werken naar de gemeenten door. De mate waarin hangt af van de individuele uitgangspositie van gemeenten.

Desondanks werken gemeenten er hard aan de bedrijfsvoering, verantwoording en controle verder in te regelen en de accountantscontrole 2016 beter te laten verlopen. Het is hierbij van belang dat gemeenten meer zelf 'in control' komen en minder afhankelijk worden van de andere ketenpartijen. De VNG is met de accountantssector in gesprek over het verbeteren van het proces van het opstellen van de financiële verantwoording en uitvoeren van de accountantscontrole.

Toch zal ook 2016 nog een overgangsjaar zijn. Zo zal het aantal fouten en onzekerheden in de verantwoordingen Wmo en Jeugd van de SVB over 2016 niet (veel) lager zal zijn dan over 2015. De verwachting is dan ook dat nog veel gemeenten een niet goedkeurende controleverklaring van de accountant zullen ontvangen bij de jaarrekening 2016.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

Informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8393		
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Accountantscontrole 2016	ECFE/U201601575 Lbr. 16/094	20 december 2016

Geacht college en gemeenteraad,

Deze brief heeft als doel om gemeenten nader te informeren over de stand van zaken rond de accountantscontrole 2016. We staan om te beginnen stil bij de uitkomsten van de controle 2015 en kijken vervolgens vooruit naar 2016.

Continuïteit van zorg voorop

In zijn brief aan de Tweede Kamer van 14 november schrijft de minister van BZK hoe in eerdere jaren meer dan 95 procent van de gemeenten nog een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening kreeg. Dit aandeel bedraagt voor het verslagjaar 2015 circa 50 procent. Voor de VNG is dit geen verrassing. Partijen in de keten hebben de continuïteit van zorg en ondersteuning voorop gezet, dit had de hoogste prioriteit. Het duurt zeker tot in 2018 voordat gemeenten samen met de SVB, zorgaanbieders en accountants de nieuwe keten ook wat betreft bedrijfsvoering, verantwoording en controle helemaal op orde krijgen en tot optimale onderlinge afspraken komen. Het is van belang dat gemeenten stappen blijven zetten om verder 'in control' te komen.

Een uitdaging voor de hele keten

Hierbij moet worden bedacht dat gemeenten aan het einde van de verantwoordingsketen staan. Problemen in de keten komen daardoor op het bordje van de gemeenten terecht. Mede doordat andere partijen in de keten relatief laat hun verantwoordingen en controle-informatie aanleverden, konden veel gemeenten later dan wettelijk voorgeschreven de gecontroleerde jaarrekeningen 2015 bij het Rijk aanleveren. Het was dan ook goed dat door BZK de wettelijke inzenddatum eenmalig werd verlengd, van 15 juli naar 30 september.

post_20-12-2016

Maar dit moet als een noodmaatregel worden gezien. Het is daarom goed om tot harde afspraken en data te komen in de verantwoordings- en controleketen. Gemeenteraden moeten immers op een redelijke termijn na afloop van het begrotingsjaar over de gecontroleerde verantwoording met colleges kunnen spreken. Daarom moet alles in het werk worden gesteld dat aan de wettelijke datum van 15 juli kan worden voldaan. In de keten moeten daarvoor goede afspraken en planningen met betrokkenen worden gemaakt.

Uitgangspositie gemeenten verschilt

Ook fouten en onzekerheden in de verantwoordingen van de partijen in de keten werkten door naar de strekking van de accountantsverklaring 2015 van gemeenten. De mate waarin was afhankelijk van de gemeentelijke situatie. Onder meer de relatieve omvang van het sociaal domein ten opzichte van het totaal van de lasten in de jaarrekening, het type afspraken met de zorgaanbieders en de juridische vormgeving van gemeenschappelijke regelingen speelden hierbij een rol. Over gemeenten met een niet goedkeurende verklaring kan dus niet worden gezegd dat ze niet goed op weg zijn om meer grip te krijgen op de verantwoording en controle in het sociale domein. Dit ligt echt ingewikkelder.

Zelf aan de slag en afstemming met de huisaccountant

De problemen vanuit de keten nemen niet weg dat gemeenten zelf ook moeten werken aan het verder optimaliseren en inregelen van bedrijfsvoering, verantwoording en controle. Ze kunnen hierbij leren van elkaar en van de verantwoording over het verslagjaar 2015. Het is goed dat gemeenten een controleplan opstellen met daarin de verantwoordings- en controle-informatie die zij vanuit de keten kunnen verwachten en de eigen aanvullende controles die nodig zijn om tot een voldoende controle-aanpak te komen. Het is daarbij aan te bevelen om de gemeentelijke afhankelijkheid van partijen als de zorgaanbieders en de SVB te minimaliseren en hierover het gesprek met de huisaccountant aan te gaan.

Pgb's

De verwachting is dat het aantal fouten en onzekerheden in de verantwoordingen Wmo en Jeugd van de SVB over 2016 niet (veel) lager zal zijn dan over 2015. De politiek-bestuurlijke keuze was immers om prioriteit te leggen bij uitbetaling en in het grootste deel van 2016 een verminderd controleregime te laten gelden. Voor de strekking van de gemeentelijke accountantsverklaringen 2016 is dit geen goed nieuws.

Naast de strekking van de controleverklaring was er het probleem van de late aanlevering van de verantwoordingen door de SVB over 2015. Hierover is met SVB en Ketenbureau PGB overleg gevoerd. Op de VNG-site is op 25 november een met deze partijen afgestemde notitie geplaatst over de afwikkeling 2016. Voor de verantwoording over 2016 is de opleverdatum vastgesteld op 15 maart 2017. De SVB zal hiervoor met gemeenten naast een volledige voorschotconfirmatie een budgetconfirmatie op steekproefniveau uitvoeren. Omdat gemeenten nog steeds behoefte kunnen hebben aan het uitvoeren van een volledige budgetconfirmatie, zal de SVB dit faciliteren op een wijze dat zij dit tijdig en gestandaardiseerd met de SVB kunnen doen. Maar als er onverhoopt met enkele gemeenten vertraging in dat proces optreedt, leidt dat niet langer tot vertraging in de oplevering van de verantwoording en controleverklaring van de SVB voor alle gemeenten.

Zorg in natura

Om gemeenten en zorgaanbieders zo goed mogelijk te ondersteunen, is door de VNG en zorgaanbieders het programma i-Sociaal Domein opgezet. Doel is om te komen tot een besparing van administratieve lasten voor gemeenten en zorgaanbieders door vereenvoudiging, standaardisatie en verbetering van informatie-uitwisseling. Producten van dit programma zien ook op de financiële controle, zoals een 'stappenplan gemeentelijke controleaanpak Wmo en Jeugdwet' en 'standaardartikelen voor zorgcontracten'. Deze producten zijn te raadplegen via http://i-sociaaldomein.nl/. Gebruik hiervan leidt ertoe dat de onderlinge afhankelijkheid tussen gemeenten en aanbieders bij de controle wordt verminderd, zowel inhoudelijk als met betrekking tot het krappe tijdpad voor partijen om de jaarrekening tijdig te kunnen publiceren.

Levering van zorg

Een lastig vraagstuk bij zowel de pgb's als de zorg in natura is, mede gezien de driehoeksrelatie, het aantonen van de levering van zorg bij de cliënt. Gemeenten doen er goed aan om hierover vroegtijdig met de huisaccountant te overleggen, bijvoorbeeld in het kader van de managementletter 2016. Dit is gelijk ook al belangrijk voor 2017 wat betreft (nieuwe) afspraken met zorgaanbieders en om de eigen situatie voor 2017 verder te optimaliseren. Ook i-Sociaal Domein verzamelt een aantal best practices die het programma begin 2017 publiceert.

Verbonden partijen

De VNG vraagt aandacht bij het Rijk en de NBA voor de efficiëntie bij de controle van verbonden partijen en uitvoeringsorganisaties. Accountants hebben in verband met het overnemen van verantwoordelijkheden te maken met de verplichting om zaken van de accountant van de verbonden partij te verifiëren en eventueel deels te controleren. Een aantal gemeenteraden heeft de afgelopen periode moties aangenomen waarin deze controle op controle uit het oogpunt van efficiëntie en doelmatigheid als niet wenselijk wordt gezien.

post_20-12-2016

Overleg met de NBA

Met de NBA is de VNG in gesprek over het verbeteren van het proces van het opstellen van de financiële verantwoording en uitvoeren van de accountantscontrole. In de overleggen wordt teruggekeken naar de controle 2015 en vooruitgekeken naar die van 2016. Tegelijkertijd wordt ook over maatregelen voor de middellange termijn gesproken, waaronder een versnelde opvolging van de adviezen van de werkgroep Depla ('Vernieuwing accountantscontrole gemeenten').

Tot slot

Het eerste jaar van de decentralisatie van het sociaal domein was voor gemeenten en de rest van de keten een bijzonder jaar. Dit bleek bij de verantwoording en controle 2015. Ook de afwikkeling van 2016 brengt onzekerheden en vragen met zich mee. Van gemeenten kan niet worden verwacht dat ze allemaal een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening 2016 krijgen. Wat wel mag worden verwacht, is dat gemeenten bij de verantwoording 2016 weer wezenlijke stappen zetten en keuzes maken ten aanzien van het optimaliseren van bedrijfsvoering, verantwoording en controle in het sociaal domein. Van belang hierbij is dat de colleges hun gemeenteraden in dit proces voldoende meenemen. Een goed samenspel van colleges en gemeenteraden is hierbij van belang.

De ervaring van de controle 2015 leert dat het controle- en verantwoordingsproces in deze transitieperiode moeilijk te voorspellen is. Wanneer zich nieuwe ontwikkelingen voordoen, zal de VNG de gemeenten opnieuw informeren via een ledenbrief en/of onze website.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.